

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

D[omi]nica post octauas pe[n]tecostes Deci[m]aoctaua Euangeliu[m].
Pharis[a]ei audie[n]tes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

A nouissimū locū tenē. Sed eū
yo. su. ad iu. ya. et recum. i nouissi-
mo loco. s̄c minorē te alius reputando.
sicut Ap̄ls fecit q̄ dixit. Ego sum minum̄
ap̄stoloz. **b** Et cum venerit qui
te iuita. dicat tibi:
Amice ascen-
de superius. scilicet
in presenti p gra-
tiam/ et in futuro p
gloriā. **c** Tunc
erit tibi glo. co-
ram simul discū-
bentibus. id est
i eadē beatitudine
quiescentibus.

d Quia omnis
qui se exaltat. sci-
licer superbiendo.
e Chumiliabitur.
neccesario dic-
tū in futuro. Unde
dicitur. Superbū
sequitur humiliatio. **f** Et qui se hu-
miliat. voluntarie
er corde. **g** Et
altabitur. hic vel
in futuro: sicut ostē-
dit beatus Grego-
rius quadruplici exē-
plo dices. Pupil-
la oculi quanto est
nigrior tanto luci-
dior: candela qua-
nto magis inclina-
tāto maiorē luce p
fundit: arbor quanto
pfunditius radi-
catur: tanto altius
crescit: a qua quanto magis descendit de
orsum: tanto magis ascēdit sursum: si ho-
mo quanto magis vilescit sibi et inclinat
per humiliatō: tanto magis lumine gra-
tie et glorie replet: et quanto magis desce-
dit humiliatō: scirto magis ascēdit ad
riā aut socialē? Rādeo q̄ considerato fine
ad quē venerat: tunc magis decuit eū te-
nere vitā socialē q̄ solitariā venerat eū
P̄mo ad ostendendū se verum deum et
hominem: quod oportebat operib⁹ appro-
bare: et sic vitam so-
cialē tenere. Se-
cundo venerat ad
nos informandum
morib⁹ et exemplis
que nō potuissē so-
litarie semper stan-
do: q̄re decuit eū
vitā socialē tene-
re. Tertio venerat
ad liberandū nos
tam ab infirmitati
bus corporib⁹ q̄
spiritualib⁹: qua-
re decuit eum talē
vitam tenere: ut se
domesticū boni-
mib⁹ ostēdēdo eos
attraberet ad bo-
num: verbo/exem-
plo et consideratio-
ne. Et sic eum fecis-
se ostendunt euā-
geliste dicentes: q̄r
ibat de ciuitate i ci-
uitatem: et in castel-
la/ in villas: et de
iudea in galileam/
et ecouerio: et mul-
tum laborabat p̄d-
dicando/infirmos
sanando/ et miracu-
la faciendo: ut da-
ret posteris intelli-
gere se talem vitā
elegisse: q̄ esset nobis magis utilis et meli-
or: et utilior et rutiō: q̄ frater qui iuiaf a
fratre: ē vt ciuitas munita et firma. Et ve-
ho soli: q̄ si ceciderit nō b̄ subleuat ē se.

Dñica. XVIII. post octa-
uas Pente-
costes Euā-
geliū. Mat-
thēi. XXII. d
circa finem.

A ill
lo tēpo
re. Pharisēi
audiētes/ q̄

Quā vitas
deū. **T**ā circa p̄sens euāgeliū vbi
christū deū dicit: Et ipsi obseruabant eūz. Angritur
aut tenere vitā solitā/

Pharisei audiētes q̄ ie. **T**ē.
Hatchēi. xxii. Mar. xii. Luce Postilla
xx. Hanc disputationē cū phar-
iseis fecit domin⁹ iesus anno.
eius. xxxii. x. kalendas Aprilis. feria. iii

Dominica. XVIII. post octa. Pente.

Luna. vij. iuditione. vi. Ly. Pro intellectu illius euangelij notandum: q[ui] inter iudeos quidam erant qui vocabantur saducei: q[ui] recipiebant tunc quinq[ue] libros Moysi: et dicebant anima hominis esse mortale: et p[ro]colequens negabant resurrectionem corporis. Et isti Saducei accesserunt ad Iesum: et interrogauerunt eum dicentes: Moyses dicit Si quis mortuus fuerit non habebis filium: ducat frater uxore eius / ut suscitetur semen fratris sui. Erat autem apud nos septem fratres: et primus uxor duxta defunctus est: et non habens semen reliquorem fratris suo. Similiter secundus et tertius: usque ad septimum. Mouissime autem oim mulier defuncta est. In resurrectione ergo cuius erit de septem uxori omnes enim habuerunt ea. Scriptum est enim. Non habitauerit fratres simul: et unus ex eis absq[ue] liberis mortuus fuerit: uxor defuncti non nubet alteri: sed accipiet eam frater eius: et suscitabit semen fratris sui. Et priuilegium ex ea filium nomine illius appellabit: ut non de leatur nomen eius ex israel. Cum autem non uerit accipere uxorem fratris sui: que ei lege debet: perget mulier ad portam ciuitatis: et interpellabit maiores natu: diceat q[ui]. Non vult frater viri mei suscitare semen fratris sui in israel: nec me in piugium sumere. Statimq[ue] accersisti eum faciente: et interrogabunt: si responderit nolo eam accipere uxorem: accedat mulier ad eum coron senioribus: et tollet calciamentum de pede eius: spueatq[ue] in facie illius: et dicet: sic fiet homini qui non edificat domum fris sui. Et vocabit nomen illius in israel: domus discalciati.

Ti. R[ecord]es auct[or]is ait illi: Erratis neficie tes scripturas neq[ue] dure dei. In resurrectione enim neq[ue] nubet. Ly. i. viri non accipiunt uxores: neq[ue] nubent. i. mulieres non accipiunt viri: sicut sicut sic angelii dei. si corruptibilis immortales. Gor. In h[oc] seculo morimur: et nascimur: et in futura vita nulli morimur: et nulli nascimur: id p[ro] resurrectione geniale hoic non nubet neq[ue] nubet. Et audientes turbat mirabatur in doctrinam eius. q[ui] ita prudente ruderet. Tunc statim sequitur euangelio: ho[mo] dier. a Ch[risto] Dhari se audire. q[ui] ieiule. et Ly. Licer pharisei h[ab]ent seducunt in opinionem de aeternitate mortalitate: et de mortuorum resurrectione: et p[ro]uenientib[us] c[on]tra eis in christi p[re]ficatione. Et iohannes audientes: q[ui] silentium iposuisset eis. b Ch[ristus] d[icit] i[ust]i. Ly. ad inuidendis christi: et venerant ad ipsum in magna multitudine ad magis eius terrendam. c Et inde. eu[er]g[es] vnus. Et Ly. io vnus: ut si p[ro]filius esset solus videret p[ro]funditatem: aut vinceret: omnes viderent p[ro]funditatem: him q[ui] dicit Chrys. d Chrysostomus. capere in sermone. e Chagister q[ui] est mag. m[od]esta. in lege. An Chrysostomus. vocat cuius non vult esse discipulus. f Ch[ristus] ait illi Jesus. Diliges dominum tuum ex to. cor. tuo. Id est in toto corde: ut omnes cogitationes in deo reflectas. g Ch[ristus] ait in tota anima. ut omnes affectiones in deo conuertas. h Ch[ristus] in tota mente tua. ut omnes quinq[ue] sensus christi vacent. An Ber[nardus]. Toto corde. i. sapienter: tota anima. i. dulciter: tota mente. i. fortiter. i Ch[ristus] hoc est maximus et priuilegium: in dignitate: quia caritas.

A est maior et dignior oibꝝ ututibꝝ. a C Se iudicio: qm̄ om̄ia pfecte sub̄cientur Iesu. L
 cū autē s̄i ē huic. Diliges pri. tu. si- chris. l C Si ergo dauid vocat euz
 teip. L. i. eadē beatitudine ad quā diligē dñm suu; quō filius eī est. Hor. Est
 re. b C In his du. mā. vni. lex p̄. et em̄ chris̄tus filius dauid/et etiā dominus
 pro. L. p̄. q̄ oī h̄cepta ordinant ad dilec- dauid. Filius David fuit fm̄ carnē: t̄ do-
 tionē dei et p̄mit: min' dauid fm̄ dei
 q̄ tria h̄cepta p̄me iudicato. Et sic restat
 tabule p̄mit̄ ad di rigur. s. dilectionem sicut p̄mā.
 lectione dei: et h̄cep- a Secundū autem simile est huic.
 pe a se de tabule p̄ti- s. in his que sunt ad beatitudinē.
 nent ad dilectionē Diliges proximum tuu; sicut te
 p̄mi. vñ Chrys. p̄p̄ter illa tuo que scripta sunt in le-
 Nō p̄t hoiez odi- se et prop̄ties: ideo scripta sunt.
 re q̄ deū amat: nec b ipsum. In his duobus mādatis
 p̄t deū amare qui vnuerla lex p̄det et prophete.
 hoiez odit. Magi- s. cum ita essent congregati.
 ster i. q̄. disti. p̄xiū Congregatis autem phariseis in
 Qui deū diligit: n̄ p̄t eū p̄tenere quē
 p̄t deū diligit: q̄ deū p̄cipit diligit: q̄
 diligit p̄mū: qd̄ i eo diligit nisi deū:
 igit dār̄t. C Gre- filius sit. Dicunt ei: David: ait
 gre. at pha. Hor illis: Quomodo ergo dauid in
 ra. q̄ ad tēcādū ve- s. s. in carnem. s. in glia equali.
 nerāt. D Interro. eos ie. dices: Quid vo. vi. de
 chri. i. de Hessia in lege promiss. s. Christo. s. in glia equali.
 e C Ut fili' est. k Dicit dōminus dño meo: sedē a
 Dicit ei: dauid et dextris meis. Bonēc ponā inimi-
 Tu. De fructu vē- cos tuos scabellū pedū tuor. Si
 tris tui ponā super sedē tuā. f C Ait ergo dauid vocat euz dñm: quō l
 ill. Quō er. Da- s. q̄ filio: ppter carnalē: pagationē: cōuenit sub-
 uid in spiritu. id lecto et non dominia respectu patris: vñ sequit
 est spiritus sancto in s. aliquid plus si q̄ purus homo.
 spiratus. s. C lo- fili' eius ē: Et nō poterat ei r̄si m
 cat eū domīnū. s. quia rationabiliter conclusit.
 in Psal. b C Di- dere v̄bū: nec aūsus fuit q̄s ex n
 cens: Dicit do- s. p̄p̄t sufficiētā r̄sionē et phariseor̄ cōfusione.
 minus domino illa die eū amplius interrogare.
 meo. i. filio suo. i C Sede a dext- pria. vñ hic querit: vtrā mori. p̄ salutē. p
 ris. a. in qualitate mea fm̄ q̄ de- p̄imi sit de necessitate salutis? Respōdet
 us: vel in potioribus bonis q̄ om̄ibꝝ crea- Hugo de piato: q̄ mori. p̄ primo ē perse-
 turis. k C Donec po. inimi. tuos sca- ctē charitatis: que nō req̄ris de necessita-
 bel. pedum tu. L. Istud complebit in
 D

Dominica.XIX.post octa. Pente.

Ecce salutis: sed solum est in viris perfectis: thos: multi doctores tenet. Unde Hugo. Non tenetur ita perfecta habere charita te sicut christus habuit: nec consilia quod Christus obseruavit tenemur obseruare: sed hoc est maius et pse-
ctius quod unum alteri possit facere. s. mori per ipso. Unum dicit
Io.15.b Maior charitate nemo habet: quod ut alia suam ponat quod amicis suis. Unum Augustinus. Perfecta ista charitas est: ut paratus sit quis mori per fratibus suis.

Postilla

A Scen des Iesu i na uicula. Matth. ix. Luce v. Hoc signum fecit dominus Iesus anno eius. xxii. xii. kalandas Septembris. feria. v. luna xiiii. indictione. viii. Ante initium illius euangelii scribit sanctus Matthaeus: quod christo veniente in regione gera senorum: occurrit ei homo habens multos spiritus immu-
dos: qui sepius compedibus et catenis vincens: dirupit catenas: et compedes cōminuit: et nemo potuit eum domare. Et semper nocte ac die in monumentis et mortibus erat: clamans et concidens se lapidis. **Videns autem Iesum a longe: currit et adorauit eum. Et interrogabat eum Iesus. Quod tibi nomen est? Et dixit: Legion mihi nomen est: quod multi sumus. Erat ibi circa montem grex porcorum magnus pa- scens in agro: et deprecabantur eum spiritus: dicebas: Si ejus nos hinc: mitte-**

nos in porcos ut introeamus in eos: et co-
cessit eis Jesus statim. Et exirent spiritus immundi introierunt in porcos: et magno impetu gressus precipit: est in mare ad duo milia porcoꝝ: et suffocati sunt in mari. Pa-
stores aut fugierunt et nasciuerunt in ciui-
tate et in agros. Et egressi sunt videre quod esset factum vi-
det eum qui a domo
no verabat: sed en-
tem vestitum et sane
metus: et rogarant
Iesum: ut transiret
in omnibus eorum.

Dominica.XIX.post octauas Pentecostes Euangeliū Matthei.IX.a.in principio.

In illo tempore. Ascendens Iesus in na-
uicula transiit est trax fretum inauigauit.
fretauit et vobis s. capernaum in ciuitatem suam: et infirmum nou valente-
se in aliquo iuware. ecce offerebant ei paralyticum iacentem in lecto. **Videns autem Iesu** quia per tecum submiserunt eum. **Iesu fidem illorum dixit paraly-
tico. Conside fili: remittuntur tibi f-
rē. Modus autem offerendi describitur. **Bar-
i**. qd non potentes intrare ad christi pleni-
tatem. propter turbam circumstantem de teco domi-
nus submiserunt eum in lecto: et hoc fuit ma-
gnum signum fidei ipsorum: propter quod sequitur.
¶ **Uides autem Iesu.** **¶** **L**y. s. paralyticus et offerentium. **C**udit paralyticus. **O**ffici. **¶** **L**y. ad fidem boni medici: qd primo re-
moueret causam morbi: et tunc postmodum inter-
dit curationem: infirmitas autem hec fuit inficta
paralyticus. propter petrum: et idem christus primo
remoueret causam dicens. **R**emittitur. tibi**